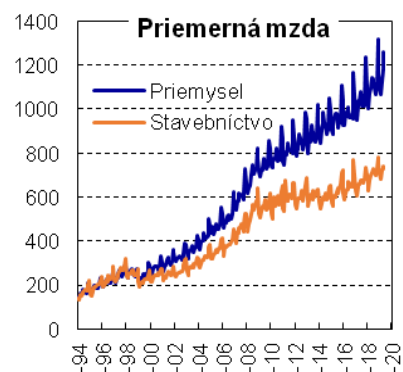
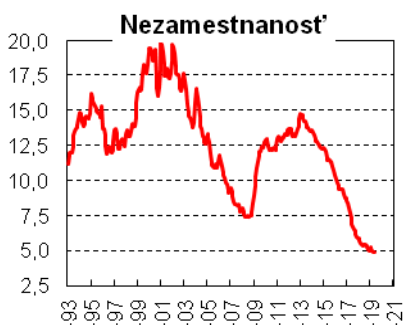
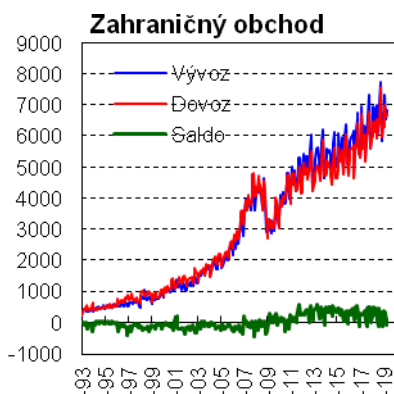

MAKROEKONOMICKÝ A FINANČNÝ VÝVOJ V MÁJI 2019

Doc. Ing. Vladimír Baláž, PhD., DrSc.
uzávierka: 12.07.2019

Celkový ekonomický vývoj

Štatistický úrad SR publikoval údaje o vývoji v hospodárstva v prvom štvrtroku 2019. Slovensko zaznamenalo vynikajúce výsledky.

Hrubý domáci produkt medziročne narástol o 3,7%. Na celkovom raste HDP mal najväčší podiel zahraničný dopyt. Export narástol o 7,2% a import o 6,4%. Objem fixného kapitálu narástol o 2,1%. Konečná spotreba domácností rástla len mierne o 1,2%.

V porovnaní s prvým kvartálom roka 2018 narástla zamestnanosť o 1,8%. Priemerná nominálna mzda v národnom hospodárstve medziročne stúpila o 7,1%. Po započítaní inflácie rast reálnych miezd činil 4,6%. Priaznivý vývoj príjmov sa prejavil aj na raste záujmu o nehnuteľnosti. Výstavba bytov medziročne stúpila o 8,2%.

Zisk finančných aj nefinančných korporácií dosiahol v prvom kvartáli 3 284 mil. eur. Celkový objem ziskov narástol medziročne o 32,3%, z toho v nefinančných korporáciách o 4,1%.

Mesiac máj bol v slovenskej ekonomike slabší. Tržby v priemysle rástli len veľmi málo a export dokonca mierne klesol.

Výroba a zahraničný obchod

Tržby z priemyselnej výroby na medziročnej báze v máji 2019 narástli o 1,6%. V automobilovom priemysle tržby medziročne stúpili o 14,7%. Mierne stúpili tržby vo výrobe elektrických zariadení (+1,3%), klesli tržby vo výrobe gumy a plastov (-0,7%) i vo výrobe spotrebnej elektroniky (-22,4%) a strojárstve (-4,3%).

Tržby v stavebníctve zaznamenali v máji 2019 rast o 3,9%.

Zahraničný obchod zaznamenal v máji 2019 pomalší rast. Vývoz medziročne klesol o 0,2% a dovoz stúpol o 3,8%. Dosiahol sa kladné saldo vo výške 133 mil. eur.

V júni 2019 sa **index ekonomického sentimentu** oproti máju 2019 zvýšil o 2,5% (prepočítaný na novú bázu, ktorou je priemer roku 2015). Jeho celková trojmesačná kľzavá hodnota dosiahla 97,7%. Stúpol index sentimentu v priemysle (+6,4%), no klesol index v stavebníctve (-2,0%). Narástol index v obchode (+18,3%) a v službách (+24,3%). Index spotrebiteľskej dôvery stúpol o 2,9%.

cenový vývoj

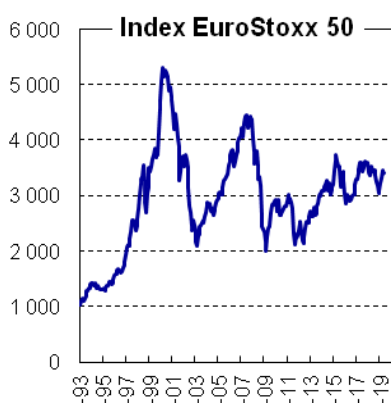
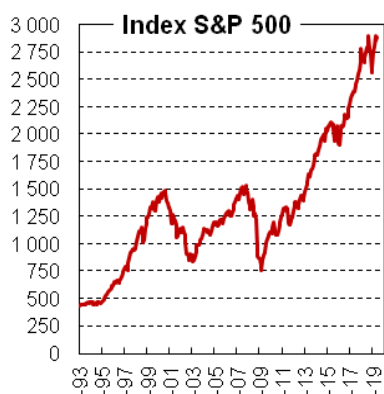
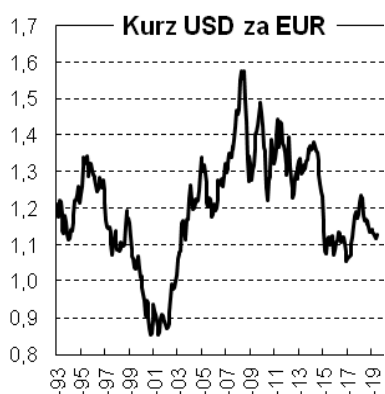
V máji 2019 dosiahol rast spotrebiteľských cien medziročne 2,7%. Najviac narástli ceny za potraviny a nealkoholické nápoje (+3,9%), alkohol a tabak (+2,5%), bývanie a energie (+4,1%) a zdravotníctvo (+2,1%).

Ceny priemyselných výrobkov pre tuzemských výrobcov sa v máji 2019 oproti minulému roku v priemere zvýšili o 4,2% a ceny pre export o 2,7%.

Ceny stavebných prác stúpili o 4,8% a ceny stavebných materiálov o 1,1%.

Nezamestnanosť a tržby v maloobchode

V máji 2019 sa miera nezamestnanosti oproti predchádzajúcemu mesiacu znížila o 0,05%. Oproti máju 2018 klesla o 0,5% a dosiahla úroveň 4,9%. Na úradoch práce sa registrovalo 134 tisíc nezamestnaných. Počty nezamestnaných boli medziročne nižšie o 14 tisíc.

Zároveň bolo k dispozícii 92,1 tisíc voľných pracovných miest. Napriek (veľmi malému) nárastu nezamestnanosti súčasne stúpa aj počet voľných pracovných miest. Na trhu práce zostala nezamestnaná len najproblematickejšia skupina uchádzačov o zamestnanie, ktorých je ťažko zamestnať.

Tržby v maloobchode v máji 2019 medziročne celkovo klesli o 2,7%. Narástli tržby v malých predajniach o 14,6%, kým tržby v hypermarketoch klesli o 5,1%.

Verejné financie a finančné trhy

V júni 2019 sa v štátnom rozpočte dosiahol deficit 1 492 mil. eur (v júni 2018 bol schodok 574 mil. eur). Prudký nárast schodku bol spôsobený splátkou za vojenské lietadlá. Schodok v rozpočte dosiahol koncom mája 73,1% plánu.

Daňové príjmy rozpočtu mierne zaostali oproti pôvodnému predpokladu. Výber daní sa naplnil na 46,3%, z toho DPH na 46,5% a spotrebné dane na 50,8%. Výber daní z príjmu právnických osôb sa naplnil na 38,5%.

V máji 2019 dosiahli úroky na spotrebiteľské vklady a úroky na úvery najnižšie úrovne za posledných 20 rokov.

V júli 2019 sa akciovým trhom v USA aj Európe darilo a hodnoty indexov dosahovali rekordné úrovne.

Základné makroekonomické ukazovatele Slovenska

Obdobie	2018 ^a	2018 Q3	2018 Q4	2019 Q1	03/2019	04/2019	05/2019	2019 ^f	2020 ^{bf}
Výroba a zahraničný obchod									
HDP (mil. EUR) bežné ceny, kvartálne	90 202	23 799	23 325	21 794	x	x	x	96 900	103 200
HDP (% rast v stálych cenách)	4,1	4,6	3,6	3,7	x	X	x	4,5	3,9
Priemyselná produkcia, medziroč. prírastok %	+6,1	10,6	6,9	9,3	6,9	4,1	1,6	+7,0	+5,0
Stavebná produkcia, medziročný prírastok v %	+11,6	15,3	11,0	6,0	7,3	5,2	3,9	+10,0	*8,0
Zahraničný obchod (tovary), mil. EUR :									
• Vývoz	79 898	19 171	21 277	20 644	7 332	6 568	6 858	84 000	90 000
• dovoz	77 446	18 818	21 049	19 671	7 004	6 628	6 725	80 000	85 000
• saldo	2 452	353	228	973	328	-60	133	4 000	5 000
Cenový vývoj									
Medziročná inflácia, %	2,5	2,7	2,2	2,4	2,7	2,3	2,7	2,5	2,5
Zamestnanosť a mzdy									
Priemerné mzdy, EUR^b, za									
• národné hospodárstvo (kvartálne)	1101	992	1013	1023	x	X	x	1077	1144
• priemysel	1116	1100	1196	1102	1128	1187	1264	1 150	1220
• stavebníctvo	712	717	756	707	727	732	744	750	800
Počet zamestnaných, tis. (kvartálne, VZPS)	2 566,7	2579,0	2589,3	2588,4	x	X	x	2 570	2 584
Miera nezamestnanosti podľa VZPS (kvartálne)	6,6	6,4	6,1	5,8	x	X	x	6,4	5,9
Evidovaná miera nezamestnanosti v % ^b	5,4	5,4	5,1	5,1	5,0	4,9	4,9	5,1	4,8
• počet evidovaných nezamestnaných ^b	149 239	149 002	140 355	141 208	137 962	134 790	134 124	150 000	145 000
Verejné financie									
Štátny rozpočet:^a									
Prijímy v mil. EUR	15 381	10 128	15 381	3 078	3 078	4 382	5 426	15 498	17 441
• percento plnenia	110,0	72,4	110,0	19,9	19,9	27,9	35,0	100,0	100,0
Výdavky v mil. EUR	16 563	10 738	16 563	4 243	4 243	5 766	6 950	17 539	19 651
• percento plnenia	103,8	67,3	103,8	24,2	24,2	31,6	39,1	100,0	100,0
Saldo v mil. EUR	-1 822	-610	-1 882	-1 166	-1 166	-1 207	-1 524	-2 041	-2 210
Finančné trhy									
Výmenný kurz USD za EUR ^d	1,1815	1,1631	1,1412	1,1356	1,1302	1,1238	1,1185	1,12	1,26
Priemerné úrokové miery z úverov, %^d									
• podniky nad 5 rokov	2,36	2,36	2,36	2,36	2,33	2,40	2,41	2,60	2,80
• spotrebiteľské do 1 roka	12,99	12,97	12,83	12,79	12,70	12,66	12,54	13,50	14,00
• spotrebiteľské nad 5 rokov	7,53	7,04	7,19	7,00	6,96	6,90	6,83	8,00	8,50
Priemerné úrokové miery zo stavu vkladov, %									
• podniky – neterminované vklady	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,02
• domácnosti – neterminované vklady	0,03	0,03	0,03	0,33	0,03	0,03	0,03	0,05	0,06
• domácnosti – termínované do 1 roka	0,46	0,45	0,45	0,48	0,49	0,50	0,50	0,55	0,60
Dvojtýždňová repo sadzba ECB v % ^d	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10
Index DJ Eurostoxx 50 ^d	3 384	3428	3164	3215	3333	3459	3385	3 500	3 700
Index S&P 500 ^d	2 745	2829	2693	2482	2804	2904	2855	2 800	2 900

Zdroje: Štatistický úrad SR, Národná banka Slovenska, Ministerstvo financií. Prognózy sú uvádzané podľa Výboru pre makroekonomické prognózy MFSR. Vysvetlivky: a - ku koncu obdobia; b - priemer za obdobie; e = odhad; f = prognóza, VZPS = výberové zisťovanie pracovných síl = koná sa kvartálne podľa metodiky EÚ. Prognózované a odhadované hodnoty sú vytlačené *kurzívou*.